

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

„СЛУЖБЕНИ ЛИСТ“ излази два пута недељно. — Рукопис се не враћају. —
Огласи по тарифи. — Чековни рачун
број 62324. — Поштарина плаћена у
готову.

Петак, 19 јули 1946
БЕОГРАД
БРОЈ 58

ГОД. II

Цена овог броја је 6.— дина. — Преплата
износи 350.— дина. за полугође, или 700.—
дина. за целу 1946 годину. — Редакција:
Бранкова бр. 20. — Телефон: Редакција
28-838, Администрација 22-619

403.

У К А З

На основу члана 74 тачке 6 и члана 136 Устава Президијум Народне скупштине ФНРЈ проглашује Закон о потврди и изменама и допунама Закона о уређењу и надлежности војних судова у Југословенској армији од 24 августа 1945, који су на основу овлашћења из члана 136 Устава донели законодавни одбори Савезног већа и Већа народа Народне скупштине ФНРЈ, а који гласи:

З А К О Н

О ПОТВРДИ И ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УРЕЂЕЊУ И НАДЛЕЖНОСТИ ВОЈНИХ СУДОВА У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ АРМИЈИ ОД 24 АВГУСТА 1945 ГОДИНЕ

Закон о уређењу и надлежности војних судова у Југословенској армији од 24 августа 1945 године потврђује се са изменама и допунама, наведеним у овом закону, тако да његов измењени и пречишћени текст гласи:

З А К О Н

о уређењу и надлежности војних судова у Југословенској армији

Опште одредбе

Члан 1

У Југословенској армији правосудје врше ови судови: војни судови дивизија, Војни суд поморске флоте, Војни суд за град Београд, Војни суд Морнарице, Војни суд Корпуса народне одбране, војни судови армија и Врховни суд Југословенске армије са седиштем у Београду као највиши судски орган за Југословенску армију.

Члан 2

Задатак је војних судова да штите установљени поредак у војсци и војне мере предузете у циљу одбране и сигурности државе.

Овај задатак војни судови остварују доношењем на закону основаних одлука након законито проведеног поступка у кривичним делима за која су надлежни.

Члан 3

Војни судови изричу своје пресуде у име народа.

Члан 4

Војне судије су у суђењу независни и суде по закону.

Члан 5

За кривична дела која учине у вршењу судиске дужности, председник, његов заменик и судије Врховног суда Југословенске армије могу бити стављени у притвор или под истрагу или предани суду по одобрењу Президијума Народне скупштине, а председници, њихови заменици и судије осталих војних судова само по одобрењу Врховног команданта Југословенске армије.

Члан 6

Војни судови међу собом, а исто тако војни судови и народни судови дужни су један другоме уздржати правну помоћ у службеним пословима.

Са страним државама и њиховим органима војни судови опште преко Министарства народне одбране.

Надлежност војних судова

Члан 7

Војни судови суде за кривична дела војних лица. Они суде и невојним лицима:

- 1) за кривична дела слабења народне одбране и издавања војних тајни;
- 2) за кривична дела извршена у зонама ратних операција која значи својом наредбом Врховни командант Југословенске армије.

Предмете по кривичним делима која изврше невојна лица у заједници с војним лицима, изузев кривичних дела из претходног става, може војни суд сам или на предлог војног тужиоца уступити ради суђења редовном народном суду.

Члан 8

Војни судови суде и за кривична дела ратних заробљеника.

Члан 9

Војни судови дивизија, Војни суд поморске флоте и Војни суд за град Београд суде само у првом степену.

Остали војни судови суде или у првом или у другом степену. Против одлука судова првог степена постоји право жалбе вишем суду, осим против одлука Врховног суда Југословенске армије.

Одлуке судова другог степена као и све одлуке Врховног суда Југословенске армије правоснажне су и против њих нема места жалби.

Члан 10

Војни судови дивизија суде у првом степену:

- 1) за кривична дела војних лица извршена на територији њихове надлежности, изузев официра и свих војних лица из састава Корпуса народне одбране и Морнарице;

2) за кривична дела невојних лица за која су надлежни војни судови (чл. 7 ст. 2 и чл. 8), а извршена су на територији њихове надлежности.

Војни судови дивизија у саставу Корпуса народне одбране суде у првом степену за кривична дела војних лица из састава својих дивизија, осим кривичних дела официра.

Члан 11

Војни суд поморске флоте суди у првом степену за кривична дела војних лица из састава Морнарице, осим за кривична дела официра.

За кривична дела војних лица из састава Речне флотиле, осим за кривична дела официра, суде у првом степену војни судови дивизија надлежни по месту извршења дела, односно Војни суд за град Београд.

Члан 12

Војни суд за град Београд суди у првом степену за кривична дела извршена на територији београдског гарнизона од стране војних лица која имају састава Корпуса народне одбране и Морнарице.

Члан 13

Војни суд Морнарице суди у првом степену за кривична дела официра из састава Морнарице, а у другом степену одлучује по жалбама против одлука Војног суда поморске флоте.

Члан 14

Војни суд Корпуса народне одбране суди у првом степену за кривична дела официра Корпуса, а у другом степену одлучује по жалбама против одлука војних судова дивизија из састава Корпуса.

Члан 15

Војни судови армија суде у првом степену за кривична дела официра извршена на њиховој територији, а у другом степену одлучују по жалбама против одлука војних судова дивизија са њихових територија.

У случају одласка армије са територије своје области за ту област образује се војни суд војне области, који има састав и надлежност војног суда армије.

Члан 16

У надлежност Врховног суда Југословенске армије спада:

- 1) суђење у првом и последњем степену кривичних дела генерала и адмирала и суђење у првом и последњем степену кривичних дела општег државног значаја по Закону о кривичним делима против народа и државе за која су надлежни војни судови;
- 2) одлучивање у другом степену по жалбама против одлука:
 - а) војних судова армија, Морнарице, Корпуса народне одбране и Војног суда за град Београд;
 - б) војних судова дивизија и Војног суда поморске флоте, када је пресудом изречена смртна казна;
- 3) одлучивање о захтеву за заштиту законности против правоснажних одлука војних судова;
- 4) решавање сукоба надлежности између војних судова из чл. 21 ст. 2 овог закона;
- 5) давање обавезних упутстава по питањима судске праксе из области војнокривичног права.

Члан 17

Врховни суд Југословенске армије доноси своје одлуке у већима или у општој седници.

У општој седници Врховни суд Југословенске армије доноси своје одлуке:

1) о захтеву за заштиту законности против правоснажних одлука већа Врховног суда Југословенске армије;

2) о давању обавезних упутстава по питањима судске праксе из области војнокривичног права.

Општу седницу Врховног суда Југословенске армије сачињавају председник, његов заменик и сви чланови суда, а једнако одлучује у саставу најмање две трећине судија са председником или његовим замеником.

Члан 18

Смртна казна изречена пресудом војног суда не сме се извршити пре него што је одобри Врховни суд Југословенске армије.

Члан 19

Кривичне ствари нарочите важности могу се изузети из редовне надлежности нижег војног суда и изнети на суђење пред виши војни суд.

Решење о томе доноси, по предлогу војног тужиоца, односно виши војни суд.

Члан 20

Савезна влада може у време рата увек, а у време мира само ако наступе изузетне прилике које представљају опасност за јавну безбедност и поредак, ставити у надлежност војних судова суђење свим лицима за сва или само за одређена кривична дела, извршена на територији означеној у њеној одлуци.

Оваква одлука Савезне владе, ако је донета у време мира, подлежи накнадном одобрењу Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије.

Пресуде војних судова, донете у првом степену по ст. 1 овог члана, правоснажне су.

Члан 21

Сукобе надлежности између војних судова решава онај виши суд који је заједнички надлежан као суд другог степена за судове међу којима постоји сукоб надлежности.

У случајевима где нема таквог суда сукоб надлежности између војних судова решава Врховни суд Југословенске армије.

Члан 22

Против правоснажних одлука судова припада војном тужиоцу Југословенске армије право подизања захтева за заштиту законности.

О захтеву за заштиту законности одлучује Врховни суд Југословенске армије, а ако је такав захтев подигнут против одлуке његовог већа, о њему одлучује општа седница Врховног суда Југословенске армије.

Састав војних судова и њихово особље

Члан 23

Војне судове сачињавају председници, њихови заменици, војне судије, секретари и административно особље.

Председници и њихови заменици свих војних судова и све судије Врховног суда Југословенске армије морају бити официри и правници по струци. Они врше судску службу у војсци као своју редовну службу.

Остале судије морају бити официри. Они могу бити и из других родова војске и струка и врше судску службу поред своје редовне дужности у војсци.

Члан 24

Војни судови суде у већима која се састоје од председника или његовог заменика и двојице судија. Своје одлуке војни судови доносе већином гласова.

Члан 25

Свако судско веће има секретара који мора бити официр и правник по струци. Он води записник на судским расправама, саставља нацрт судских одлука и има у већу саветодавни глас.

Члан 26

Председника, његовог заменика и судије Врховног суда Југословенске армије бира и разрешава Народна скупштина Федеративне Народне Републике Југославије у заједничкој седници оба дома.

Председнике, њихове заменике и судије осталих војних судова у Југословенској армији поставља и разрешава Врховни командант Југословенске армије.

Број судија и осталог особља као и њихови положаји у свим војним судовима одређују се формацијом војске.

Члан 27

Секретари и административно особље у војним судовима постављају се по постојећим прописима.

Надзор над радом војних судова

Члан 28

Војни судови врше надзор над радом нижих војних судова.

Врховни суд Југословенске армије врши надзор над радом свих војних судова.

Вршећи овај надзор виши судови имају нарочито пазити да нижи судови суде по закону и да своје послове отпављају правилно и на време.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 29

Изузетно од чл. 23 ст. 2 овог закона, могу се у недостатку правника по струци за председнике и њихове заменике војних судова дивизија постављати официри који нису правници по струци, а који су досад радиле у војним судовима.

Члан 30

За кривична дела по Закону о кривичним делима против народа и државе, извршена од стране официра бивше југословенске војске до дана ступања на снагу овог закона, суде војни судови.

Невојним лицима судиће војни судови за та кривична дела само онда ако су њима проузроковане нарочито тешке последице у току ослободилачког рата. Решење о томе доноси Врховни суд Југословенске армије на предлог војног тужиоца Југословенске армије.

Члан 31

Поступак по кривичним предметима против невојних лица, који су у току пред војним судовима и по којима је изречена првостепена пресуда до дана ступања на снагу овог закона, довршиће војни судови.

Члан 32

Министар народне одбране може, према потреби, укидати или оснивати поједине војне судове у границама овог закона, и послове укиннутих судова ставити у надлежност једног или више војних судова.

Члан 33

Ступањем на снагу овог закона престају важити сви прописи о уређењу и надлежности војних судова као и сви стари прописи који су му противни.

Члан 34

Овлашћује се Министар народне одбране да издаје правилнике, наредбе и упутства за спровођење овог закона.

Члан 35

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“.

У. бр. 359

17 јула 1946 године

Београд

Президијум Народне скупштине
Федеративне Народне Републике Југославије

Секретар,

Миле Перуничкић, с. р.

Председник,

др. Иван Рибар, с. р.

404.

У К А З

На основу члана 74 тач. 6 и члана 136 Устава Президијум Народне скупштине ФНРЈ проглашује Закон о потврди и изменама и допунама Закона о радничким повереницима од 23 јула 1945 године и Закона о изменама и допунама Закона о радничким повереницима од 26 октобра 1945 године, који су на основу овлашћења из члана 136 Устава донели законодавни одбори Савезног већа и Већа народа Народне скупштине ФНРЈ, а који гласи:

ЗАКОН

О ПОТВРДИ И ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О РАДНИЧКИМ ПОВЕРЕНИЦИМА ОД 23 ЈУЛА 1945 ГОДИНЕ И ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О РАДНИЧКИМ ПОВЕРЕНИЦИМА ОД 26 ОКТОБРА 1945 ГОДИНЕ

Закон о радничким повереницима од 23 јула 1945 године и Закон о изменама и допунама Закона о радничким повереницима од 26 октобра 1945 године потврђују се са изменама и допунама наведеним у овом закону тако да њихов измењен и прецишћен текст гласи:

ЗАКОН

о радничким повереницима

Члан 1

У свим приватним, задружним и државним предузећима и установама, државним надлештвима и у приватним, задружним и јавним организацијама, у којима је запослено најмање 5 радника, намештеника и службеника, бирају се повереници радника, намештеника и службеника (раднички повереници).

Члан 2

Раднички повереници су претставници радника, намештеника и службеника у предузећу, надлештву, установи и организацији.